

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna

Opinia o jednostkowym sprawozdaniu finansowym

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego jednostkowego sprawozdania finansowego Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna z siedzibą w Płocku, ul. Chemików 7 („Spółka”), na które składa się jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2015 r., jednostkowe sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów, jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz informacje dodatkowe do jednostkowego sprawozdania finansowego zawierające opis istotnych zasad rachunkowości oraz inne informacje i noty objaśniające.

Naszym zdaniem, załączone jednostkowe sprawozdanie finansowe Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Spółki na dzień 31 grudnia 2015 r., wynik finansowy oraz przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, jest zgodne z wpływającymi na treść jednostkowego sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki oraz zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych, we wszystkich istotnych aspektach, ksiąg rachunkowych.

Uzasadnienie Opinii

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późniejszymi zmianami) („ustawa o rachunkowości”) oraz krajowych standardów rewizji finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) („KSFR”). Spełniamy wymogi niezależności zgodnie z postanowieniami Kodeksu etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („kodeks IFAC”) oraz inne wymogi etyczne wynikające z kodeksu IFAC a także wymogi bezstronności i niezależności określone w art. 56 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1011 z późniejszymi zmianami). Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Kluczowe zagadnienia badania

Zgodnie z ustaleniami z Zarządem Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna nasze badanie zostało przeprowadzone w sposób umożliwiający przedstawienie akcjonariuszom Spółki kluczowych zagadnień badania, będących częścią opinii, która byłaby przygotowana, gdyby do badania został zastosowany Międzynarodowy Standard Badania 700, zmieniony w styczniu 2015 r.

Kluczowe zagadnienia badania to zagadnienia, które zgodnie z naszym zawodowym osądem miały najistotniejsze znaczenie dla badania jednostkowego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Zagadnienia te zostały przeanalizowane w kontekście badania jednostkowego sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu opinii o tym sprawozdaniu. W związku z powyższym, nie wydajemy odrębnej opinii na ich temat.

1. Utrata wartości akcji i udziałów w jednostkach powiązanych

Wartość księgowa netto akcji i udziałów w jednostkach powiązanych na dzień 31 grudnia 2015 r.: 7.568 mln PLN; odpis aktualizujący akcje i udziały w jednostkach powiązanych ujęty w 2015 r.: 800 tys. PLN; kwota odpisu na dzień 31 grudnia 2015 r.: 9.471 mln PLN

Odniesienie do jednostkowego sprawozdania finansowego: Nota 7. „Opis istotnych czynników mających wpływ na dane finansowe za 2015 rok”, Nota 8.2.3. „Akcje i udziały w jednostkach powiązanych”, Nota 8.2.5. „Utrata wartości aktywów trwałych”, Nota 8.6.3.7. „Opis istotnych stosowanych zasad rachunkowości - Utrata wartości aktywów trwałych”, Nota 8.7.2. „Szacunki – Utrata wartości aktywów trwałych”.

Kluczowe zagadnienie badania

Jak opisano w nocy 8.2.5. jednostkowego sprawozdania finansowego spółka zależna, ORLEN Upstream Sp. z o.o., dokonała oceny i optymalizacji działalności w zakresie poszukiwań węglowodorów w Polsce koncentrując się na najbardziej perspektywicznych obszarach. 2015 rok przyniósł również kolejne spadki cen ropy naftowej na rynkach światowych i tym samym osłabienie perspektyw ich poprawy w dającej się przewidzieć przyszłości.

W obliczu powyższych czynników Spółka uznała, iż istnieją przesłanki wskazujące na możliwą utratę wartości udziałów posiadanych w ORLEN Upstream Sp. z o.o. i przeprowadziła, wymagane przez odpowiedni MSSF, testy na utratę wartości.

Ocena wartości odzyskiwalnej przedmiotowych aktywów oparta jest na szeregu założeń i szacunków, w szczególności w odniesieniu do wysokości przyszłych przepływów pieniężnych oraz przyjętej stopy dyskonta. W obszarze działalności wydobywczej prognozowane przepływy pieniężne zależą przede wszystkim od długoterminowych założeń dotyczących przyszłych cen ropy naftowej. Prognozy te obarczone są znaczącym ryzykiem zmian ze względu na zmieniające się warunki rynkowe.

Podejście do badania

Nasze procedury badania obejmowały, między innymi:

- ocenę kontroli wewnętrznych mających na celu identyfikację przesłanek utraty wartości;
- ocenę poprawności osądów Spółki odnośnie identyfikacji aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne, w przypadku których mogła nastąpić utrata wartości;
- ocenę prawidłowości grupowania składników aktywów w ośrodki wypracowujące środki pieniężne;
- krytyczną ocenę przyjętych przez Spółkę założeń i dokonanych szacunków służących określeniu wartości odzyskiwalnej udziałów w ORLEN Upstream Sp. z o.o., a także wysokości ujętych odpisów z tytułu utraty wartości, korzystając w tym względzie ze wsparcia naszych wewnętrznych specjalistów z zakresu wycen, w tym:
 - ocenę racjonalności przyjętych przez Spółkę kluczowych założeń makroekonomicznych na kolejne lata (w tym dotyczących: stopy dyskonta, cen ropy naftowej oraz gazu i kursów walut) poprzez porównanie ich do danych rynkowych oraz posiadanych przez Spółkę raportów zewnętrznych ekspertów;
 - ocenę kompetencji i niezależności zewnętrznych ekspertów;
 - testowanie modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych, wykorzystywanego przez Spółkę pod kątem jego zgodności z odpowiednimi standardami sprawozdawczości finansowej;
- ocenę przygotowanej przez Spółkę analizy wrażliwości wyników testów na utratę wartości, w szczególności w zakresie potencjalnych zmian założeń o największym wpływie na wyniki testów, tj. założeń dotyczących stopy dyskonta oraz poziomu wyników z działalności operacyjnej powiększonych o amortyzację oraz odpisy z tytułu utraty wartości (marża EBITDA);
- ocenę poprawności i kompletności ujawnień w zakresie utraty wartości.

2. Roszczenia i sprawy sporne

Wartość księgowa rezerw na postępowania administracyjne i sądowe na dzień 31 grudnia 2015 r.: 84 mln PLN

Odniesienie do jednostkowego sprawozdania finansowego: Nota 8.2.11.4. „Pozostałe rezerwy”, Nota 8.5.4. „Aktywa i zobowiązania warunkowe”, Nota 8.6.3.18. „Opis istotnych zasad rachunkowości - Pozostałe rezerwy”, Nota 8.6.3.24. „Aktywa i zobowiązania warunkowe”, Nota 8.8. „Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji”.

Kluczowe zagadnienie badania

Działalność Spółki wiąże się z potencjalnym ryzykiem związanym ze skutkami postępowań administracyjnych i sądowych. Ocena czy istnieje konieczność utworzenia odpowiedniej rezerwy lub dokonania ujawnienia zobowiązania warunkowego w jednostkowym sprawozdaniu finansowym wiąże się nieodłącznie z niepewnością oraz koniecznością dokonania szeregu istotnych założeń i osądów. Wartości roszczeń mogą być znaczące a określenie ewentualnej kwoty, która powinna zostać ujęta lub ujawniona w sprawozdaniu finansowym, jest z natury subiektywne.

Podejście do badania

Nasze procedury badania obejmowały, między innymi:

- analizę kosztów usług prawnych poniesionych w trakcie badanego roku oraz przekazanie pisemnych zapytań prawnikom obsługującym Spółkę dotyczących spraw sądowych a także istniejących i potencjalnych roszczeń oraz sporów;
- analizę uzyskanych odpowiedzi na powyższe zapytania oraz omówienie wybranych kwestii z prawnikami Spółki, między innymi w odniesieniu do sporów z Agrofert Holding a.s., ENERGA-OPERATOR S.A. oraz OBR S.A. (opisanych w nocie 8.8.1. jednostkowego sprawozdania finansowego);
- przegląd protokołów z posiedzeń Zarządu oraz Rady Nadzorczej oraz przegląd korespondencji z instytucjami nadzoru;
- krytyczną ocenę założeń i szacunków Spółki związanych z roszczeniami i sprawami spornymi, w tym w zakresie ujęcia odpowiednich rezerw w jednostkowym sprawozdaniu finansowym bądź ujawnienia zobowiązań warunkowych. Ocena prawdopodobieństwa negatywnego rozstrzygnięcia danego sporu oraz rzetelności szacunku związanego z nim zobowiązania;
- monitorowanie zewnętrznych źródeł informacji w celu identyfikacji naruszeń i potencjalnych naruszeń przepisów prawa i regulacji, zarówno tych specyficznych dla Spółki jak i odnoszących się ogólnie do prowadzenia działalności gospodarczej;
- ocenę czy ujawnienia dotyczące istotnych postępowań prawnych i regulacyjnych w sposób prawidłowy oddają potencjalne zobowiązania Spółki.

Odpowiedzialność Zarządu oraz Rady Nadzorczej

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za prawidłowość ksiąg rachunkowych oraz sporządzenie i rzetelną prezentację tego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami prawa oraz sporządzenie sprawozdania z działalności. Zarząd Spółki jest odpowiedzialny również za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną, aby sporządzane sprawozdania finansowe były wolne od nieprawidłowości powstałych wskutek celowych działań lub błędów.

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki oceny możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę oraz, w określonych przypadkach, ujawnienia kwestii związanych z kontynuacją działalności, a także przyjęcia założenia kontynuacji działalności, z wyjątkiem sytuacji, gdy Zarząd zamierza dokonać likwidacji Spółki, zaniechać prowadzenia działalności gospodarczej, albo gdy nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji bądź zaniechania prowadzenia działalności.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości, Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w tej ustawie.

Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej Spółki.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym celem jest uzyskanie racjonalnej pewności co do tego, czy sprawozdanie finansowe jako całość zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz czy jest ono wolne od istotnych zniekształceń na skutek celowych działań lub błędów, oraz wydanie opinii wraz z raportem. Racjonalna pewność stanowi wysoki poziom zapewnienia, jednak nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSRF wykryje wszystkie występujące w sprawozdaniu finansowym istotne zniekształcenia. Zniekształcenia mogą powstać na skutek celowych działań lub błędów i uważane są za istotne, jeśli istnieje racjonalne oczekiwanie, że pojedynczo lub łącznie, wpłyną na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Przeprowadzenie badania zgodnie z KSRF wymaga od biegłego rewidenta dokonywania osądu oraz zachowania postawy sceptycyzmu w trakcie całego badania zgodnie ze standardami zawodowymi. Badanie obejmuje również:

- Identyfikację i ocenę ryzyk istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego na skutek celowych działań lub błędów, wybór i przeprowadzenie procedur, które odpowiadają tym ryzykom oraz uzyskanie dowodów badania, które stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia na skutek celowego działania jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia na skutek błędu, ze względu na fakt, że celowe działanie może obejmować zomę, fałszerstwo, celowe pominięcia, przeinaczenia bądź obejście kontroli wewnętrznych.
- Zrozumienie kontroli wewnętrznych mających znaczenie dla badania w celu zaprojektowania procedur odpowiednich w danych okolicznościach, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w Spółce.
- Ocenę odpowiedniości stosowanej polityki rachunkowości oraz zasadności szacunków dokonywanych przez Zarząd Spółki i powiązanych z nimi ujawnień.
- Ocenę, w oparciu o uzyskane dowody badania, zasadności przyjętej przez Zarząd Spółki zasady kontynuacji działalności stanowiącej podstawę sporządzenia sprawozdania finansowego oraz zdarzeń lub okoliczności wskazujących na istnienie znaczącej niepewności co do możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę. Jeśli biegły rewident stwierdzi istnienie znaczącej niepewności co do możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę, powinien on zwrócić uwagę w opinii z badania na ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, w przypadku jeśli te ujawnienia nie są wystarczające, powinien on wydać zmodyfikowaną opinię. Wnioski biegłego rewidenta są oparte o dowody badania zebrane do dnia wydania opinii. Przyszłe zdarzenia lub uwarunkowania mogą jednak skutkować brakiem możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę.
- Ocenę ogólnej prezentacji, struktury oraz zawartości sprawozdania finansowego, w tym ujawnień, oraz ocenę, czy sprawozdanie finansowe przedstawia transakcje i zdarzenia gospodarcze w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Komunikacja z członkami Rady Nadzorczej obejmuje, między innymi, planowany zakres oraz termin badania, a także inne kwestie o kluczowym dla badania znaczeniu, w tym zidentyfikowane w trakcie badania istotne nieprawidłowości systemu kontroli wewnętrznej.

Członkom Rady Nadzorczej składamy również oświadczenie o zgodności z obowiązującymi zasadami etyki w zakresie bezstronności i niezależności, a także o wszelkich powiązaniach i innych kwestiach, które można byłoby racjonalnie uznać za stanowiące zagrożenie dla niezależności oraz czynnościach podjętych w celu ograniczenia tych zagrożeń, jeśli wystąpiły.

Z kwestii omawianych z członkami Rady Nadzorczej wybraliśmy te o najistotniejszym znaczeniu dla badania jednostkowego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy, stanowiące kluczowe zagadnienia badania. Zagadnienia te omawiamy w naszej opinii, o ile prawo nie zabrania ich publicznego ujawnienia lub o ile, w wyjątkowych wypadkach, nie uznaliśmy, że negatywne konsekwencje wynikające z ich ujawnienia przeważają korzyści dla interesu publicznego.

Szczególne objaśnienia na temat innych wymogów prawa i regulacji

Sprawozdanie z działalności Spółki

Zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, stwierdzamy, że sprawozdanie z działalności Spółki uwzględnia, we wszystkich istotnych aspektach, informacje, o których mowa w art. 49 ustawy o rachunkowości oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r. poz. 133) i są one zgodne z informacjami zawartymi w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

W imieniu KPMG Audyt Sp. z o.o.

Nr ewidencyjny 458

ul. Inflancka 4A

00-189 Warszawa

.....
Zbigniew Libera

Kluczowy biegły rewident

Nr ewidencyjny 90047

Dyrektor

23 marca 2016 r.